

Z A K O N

o srednjem školstvu

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Srednje školstvo je djelatnost kojom se nakon završetka osnovnog školovanja omogućuje stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja. Djelatnost srednjeg školstva obuhvaća različite vrste i oblike odgoja i obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja koji se ostvaruju sukladno odredbama ovog Zakona.

Članak 2.

Djelatnost srednjeg školstva obavljaju srednjoškolske ustanove i druge organizacije pod uvjetima iz ovog Zakona. Srednjoškolske ustanove su: srednje škole i tehnički domovi.

Članak 3.

Srednjoškolsko obrazovanje dostupno je svakome pod jednakim uvjetima, prema njegovima sposobnostima, u skladu s ovim Zakonom.

Članak 4.

Nastava u srednjoj školi izvodi se na hrvatskom i bošnjačkom jeziku.

Članak 5.

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavlja Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 6.

Stručno-pedagoški nadzor nad ustanovama i organizacijama iz članka 2. ovog Zakona obavlja Zavod za školstvo kojeg ovlasti Ministarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod za školstvo).

II. OSNIVANJE SREDNJIH ŠKOLA, PROGRAM SREDNJEG ŠKOLSTVA, NASTAVNI PLAN I PROGRAM, VRSTE SREDNJIH ŠKOLA, ORGANIZIRANJE NASTAVE

1. Osnivanje srednjih škola

Članak 7.

Srednje škole kao javne ustanove može osnovati Općinsko vijeće uz suglasnost Vlade Županije.

Srednje škole kao javne ustanove mogu osnovati i sve druge pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, sprovedbenim propisima donesenim temeljem ovog Zakona.

Srednje škole mogu se osnivati na temelju javnih potreba u oblasti srednjeg školstva od interesa za Županiju.

Programne iz predhodnog stavka utvrđuje Vlada Županije na prijedlog Ministarstva.

Akt o osnivanju srednje škole sadrži:

1. naziv, odnosno ime osnivača,
2. naziv i sjedište škole u osnivanju,
3. djelatnost škole,

4. dokumentaciju o osiguranju sredstava za osnivanje i rad škole,
5. uvjete i način osiguravanja prostora, opreme i nastavnih pomagala,
6. vrstu i trajanje obrazovanja, stručnu i školsku spremu koja se stječe završavanjem programa škole u skladu sa zakonom i dr. propisima,
7. prava i obveze osnivača i vlasnika u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se škola osniva,
8. ime i ovlasti ravnatelja škole u osnivanju,
9. rok za donošenje statuta,
10. druga međusobna prava i obveze osnivača i vlasnika i škole u osnivanju.

2. Programi srednjeg školstva

Članak 8.

Programi srednjeg školstva su:

- programi za stjecanje srednje školske spreme,
- programi za stjecanje srednje stručne spreme,
- programi za stjecanje niže stručne spreme,
- programi osposobljavanja i usavršavanja.

Programima za stjecanje srednje školske, srednje stručne i niže stručne spreme stječu se znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja.

Programima osposobljavanja i usavršavanja dopunjuju se stečena znanja sposobnosti i vještine za rad u struci.

3. Nastavni plan i program

Članak 9.

Programi srednjeg školstva ostvaruju se na temelju nastavnog plana i programa. Nastavnim planom i programom iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se svrha i ciljevi programa, nastavni predmeti i sadržaji, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa, godišnji i tjedni broj sati nastave, broj sati za svaki predmet, te kadrovski, didaktički i drugi uvjeti za izvođenje nastavnog plana i programa.

Članak 10.

Nastavni plan i program za stjecanje srednje škole, srednje stručne i niže stručne spreme sadrži zajednički, izborni i fakultativni dio. Zajednički dio nastavnog plana i programa sadrži osnovne predmete, koji su obvezni za sve učenike određene vrste obrazovanja. Izborni dio nastavnog plana i programa obuhvaća predmet programski vezane za škole od kojih učenik obvezno bira jedan ili više predmeta prema svojim sklonostima.

Fakultativni dio nastavnog plana i programa obuhvaća predmete kojim se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole, te sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti.

Ako se učenik opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je poha/ati tijekom nastavne godine.

Zajednički i izborni dio nastavnog plana i programa donosi Ministarstvo.

Fakultativni dio nastavnog plana i programa donosi škola.

Članak 11.

Privatna srednja škola radi po nastavnom planu i programu iz članka 10. ovog Zakona ili po vlastitom planu i programu.

Vlastiti nastavni plan i program iz stavka 1. ovog članka obvezno sadrži zajednički dio nastavnog plana i programa iz članka 10. stavak 1. ovog Zakona i može se početi izvoditi nakon davanja suglasnosti od strane ministra prosvjete, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 12.

Programi usavršavanja i osposobljavanja izvode se na temelju nastavnog plana i programa u trajanju od jedne godine.

4. Vrste srednjih škola

Članak 13.

Srednje škole, ovisno o vrsti nastavnog plana i programa, su:

- gimnazije,
- strukovne škole,
- umjetničke škole.

Članak 14.

Gimnazija izvodi nastavni plan i program u četvorogodišnjem trajanju, čijim završavanjem učenik stječe srednju školsku spremu. Gimnazije su opće ili specijalizirane, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa.

Članak 15.

Strukovna škola izvodi nastavni plan i program u trajanju od jedne do pet godine.

Završavanjem strukovne škole u najmanje trogodišnjem trajanju, učenik stječe srednju stručnu spremu.

Završavanjem strukovne škole u trajanju od jedne do dvije godine, učenik stječe nižu stručnu spremu.

Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa.

Članak 16.

Strukovna škola s nastavnim planom i programom jedne struke, ima naziv po toj struci.

Strukovna škola s nastavnim planom i programom dviju ili više struka, u svom nazivu ne navodi struke.

Članak 17.

Ako nije moguće organiziranje posebnih škola s gimnazijskim ili strukovnim programom, organizira se jedna srednja škola s tim programima.

Srednja škola s gimnazijskim i strukovnim nastavnim planom i programom u svojem nazivu ne navodi te programe.

Članak 18.

Umjetnička škola izvodi nastavni plan i program u najmanje četvorogodišnjem trajanju čijim završavanjem učenik stječe srednju stručnu spremu.

Umjetničke škole su: glazbene, plesne, likovne i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa.

5. Organiziranje nastave

Članak 19.

Srednja škola, na temelju utvrđenog nastavnog plana i programa donosi godišnji program rada.

Godišnji program rada srednja škola donosi do 30. rujna za tekuću školsku godinu.

Članak 20.

U srednjoj školi koriste se udžbenici koje odobri ministar.

Srednja škola ima knjižnicu. Djelatnost knjižnice sastavni je dio rada škole.

Članak 21.

Nastava se organizira po razredima, a neposredno izvodi u razrednom odjelu ili obrazovnoj grupi.

Razredni odjel čini u pravilu do 30 učenika istog razreda.

U pojedinim oblicima rada (vježbe, praktična nastava, rad s darovitim učenicima i učenicima s teškoćama u razvoju, i sl.) razredni odjeli mogu se organizirati u obrazovne grupe.

Način organiziranja nastava u obrtničkim školama i praktične nastave u strukovnim školama utvrđuje ministar.

Članak 22.

Godišnji broj nastavnih sati može iznositi najviše 1.120, a tjedni 32 nastavna sata, osim u programima čiji se veći dio izvodi u obliku vježbi i praktične nastave.

Dnevni broj sati nastave utvrđuje se rasporedom sati škole.

Teorijska nastava ne može iznositi više od šest sati dnevno.

Nastavni sat traje 45 minuta. Sati praktične nastave traju po 60 minuta, ako se izvode izvan škole.

Članak 23.

Školska godina počinje 01. rujna, a završava 31. kolovoza naredne godine i ima dva polugodišta.

Tijekom školske godine, učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor. Početak i završetak nastave i trajanje odmora učenika za svaku školsku godinu propisuje ministar.

Članak 24.

Srednja škola obvezno otkriva, prati i potiče darovite učenike, te organizira dodatni rad prema njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima.

Daroviti učenici mogu završiti obrazovanje u kraćem vremenu od propisanog.

Uvjete i način obrazovanja darovitih učenika propisuje ministar.

Članak 25.

Obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju organizira se uz primjenu individualiziranih postupaka u srednjoj školi u redovnim ili posebnim odjelima i obrazovnim grupama.

Učenici sa većim teškoćama u razvoju obrazuju se u posebnim organizacijama.

Posebne organizacije, programe, uvjete, način i postupak upisa i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju propisuje ministar.

Članak 26.

Srednja škola može obavljati provjeru vrijednosti novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, te nove nastavne opreme prema eksperimentalnom programu, kojega odobrava ministar.

Članak 27.

Srednja škola može biti vježbaonica za studente nastavničkih fakulteta. Uvjete, način rada i mrežu vježbaonica, na prijedlog nastavničkih fakulteta, propisuje ministar.

III. SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE ODRASLIH

Članak 28.

Srednjoškolsko obrazovanje odraslih obuhvaća:

- programe za stjecanje školske ili stručne spreme koji se izvode prema posebnim nastavnim planovima i programima,
- program prekvalifikacije,
- program osposobljavanja i usavršavanja.

Obrazovanje iz stavka 1. ovog članka može se steći poha/anjem nastave ili polaganjem ispita.

Uvjete i način izvođenja nastave i stjecanje srednjoškolskog obrazovanja odraslih, te posebne nastavne planove i programe iz stavka 1. točke 1. ovog članka propisuje ministar.

Članak 29.

Prekvalifikacijom se nakon završenog srednjeg obrazovanja omogućuje stjecanje druge vrste školske ili stručne spreme iste razine obrazovanja.

Programe prekvalifikacije i programe osposobljavanja i usavršavanja samostalno donose organizacije koje ih izvode.

Članak 30.

Srednjoškolsko obrazovanje odraslih izvode srednje škole, organizacije za obrazovanje odraslih (otvorena i pučka sveučilišta) i druge pravne osobe pod uvjetima iz članka 28. stavak 3. ovog Zakona.

Članak 31.

Troškove srednjoškolskog obrazovanja odraslih snose odrasli neposredno ili ustanova čiji su djelatnici ili Zavod za zapošljavanje.

IV. PRAVNI STATUS ŠKOLE I UČENIČKOG DOMA

1. Srednja škola

Članak 32.

Temeljni akt srednje škole je Statut.

Statut donosi Školski odbor, uz pribavljeno mišljenje osnivača i ministra.

Statutom se uređuje unutarnje ustrojstvo, način obavljanja djelatnosti, upravljanje školom, prava i dužnosti učenika i nastavnika, te ostala pitanja važna za rad škole u skladu s ovim Zakonom.

Članak 33.

Srednja škola može početi s radom i upisom učenika, ako ima:

- godišnji program rada,
- izabrane nastavnike potrebne za izvođenje nastavnog plana i programa,
- prostor i opremu u skladu s normativima koje određuje ministar.

Način i postupak utvrđivanja uvjeta za početak rada srednje škole propisuje ministar. Kada Ministarstvo utvrdi da srednja škola ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka, odredit će rok u kojem je škola dužna otkloniti utvrđene nedostatke.

Ako škola u roku iz stavka 2. ovog članka ne otkloni utvrđene nedostatke, ministar će predložiti osnivaču da donese akt o ukidanju škole.

Ako osnivač ne donese akt o ukidanju škole u roku od 60 dana od dana primitka prijedloga, akt o ukidanju donijet će ministar.

Aktom o ukidanju srednje škole određuje se rok i način prestanka njezina rada.

Srednja škola prestaje sa radom odjednom ili postupno.

Ako škola prestaje sa radom odjednom, prestaje raditi na završetku školske godine u kojoj je donesena odluka o prestanku rada. U slučaju postupnog prestanka rada škole aktom o ukidanju određuje se školska godina u kojoj prestaje rad škole.

U slučaju ukidanja srednje škole, osnivač je dužan zatečenim učenicima osigurati završetak obrazovanja u drugoj školi pod uvjetima koji su vrijedili prigodom njihova upisa.

2. Učenički dom

Članak 34.

Učenički dom organizira smještaj i prehranu, odgojno-obrazovni rad i druge djelatnosti učenika.

Djelatnost učeničkog doma dio je djelatnosti srednjeg školstva i s njom je programski vezan.

Djelatnost učeničkih domova mogu obavljati i srednje škole.

Članak 35.

Pravo na smještaj i prehranu u učeničkom domu imaju u pravilu redovni učenici.

Prijem učenika obavlja se javnim natječajem.

Pravo na prijem ostvaruje se na temelju uspjeha u predhodnom obrazovanju u materijalnog položaja učenika i njegove obitelji. Poblize uvjete za prijem učenika, troškove smještaja i prehrane u učeničkim domovima, kao i normative prostora i opreme, te program odgojnog rada sa učenicima propisuje ministar.

Učenički dom u privatnom vlasništvu (internat) samostalno određuje uvjete za prijem učenika, te troškove njihova smještaja i prehrane.

Članak 36.

U učeničkim domovima organiziraju se odgojne grupe od 25 učenika.

Članak 37.

Na pravni status, osnivanje, početak i prestanak rada učeničkog doma odgovarajuće se primjenjuju odredbe koje se odnose na pravni status, osnivanje, početak i prestanak rada srednjih škola.

3. Registracija

Članak 38.

Srednje škole i učenički domovi pravne su osobe i upisuju se u sudski registar i registar srednjih škola koje vodi Ministarstvo.

Škola upisana u Registar srednjih škola može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završetku obrazovanja, odnosno pojedinih razreda i oblika obrazovanja.

Popis verificiranih srednjih škola objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bliže propise o postupku utvrđivanja uvjeta i o sadržaju i načinu vođenja Registra srednjih škola donosi ministar.

Članak 39.

Srednje škole imaju pravo na pečat s grbom Županije.

4. Evidencija

Članak 40.

U sustavu srednjeg školstva uspostavljaju se evidencije o srednjim školama i učeničkim domovima, djelatnicima i učenicima, kao i druge od značaja za praćenje stanja i razvoja djelatnosti. Poblize propise o tijelima, ustanovama i organizacijama koje su dužne voditi evidencije, te o vrstama evidencije, sadržaju i načinju njihova vođenja donosi ministar.

V. UPRAVLJANJE SREDNJOM ŠKOLOM I UČENIČKIM DOMOM

Članak 41.

Srednjom školom upravljaju ravnatelj i Školski odbor.

Školski odbor ima položaj i ovlasti organa upravljanja, a ravnatelj poslovnog organa i pedagoškog rukovoditelja.

Djelokrug i način odlučivanja ravnatelja i Školskog odbora uređuje se Statutom škole u skladu s Zakonom.

Članak 42.

Ravnatelj neposredno organizira rad škole, zastupa i predstavlja školu i odgovara za zakonitost njezina rada.

Ravnatelj:

- predlaže program odgojno-obrazovnog rada i mjere za njegovo unapređivanje u okviru programa rada,
- podnosi izvješće o rezultatima odgojno-obrazovnog rada i o poslovanju škole,
- brine se za provođenje odluka Školskog odbora, nastavničkog vijeća i drugih tijela,
- donosi konačne odluke o zasnivanju i prestanku radnog odnosa djelatnika škole,
- obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom škole.

Izvješće iz stavka 2. točke 2. ovog članka podnosi se najmanje jedanput godišnje organima uprave nadležnim za poslove školstva.

Članak 43.

Za ravnatelja srednje škole može biti izabrana osoba koja:

- ima visoku stručnu spremu,
- ispunjava uvjete za nastavnika u toj školi prema odredbama ovog Zakona,
- ima najmanje pet godina radnog iskustva u nastavi u srednjoj školi.

Ravnatelja imenuje i razriješava Školski odbor uz suglasnost osnivača i ministra.

Ako prijedlog za imenovanje ne bude dostavljen ministru na suglasnosti najkasnije dva mjeseca od isteka natječajnog roka, odnosno kad ministar uskrati suglasnost, sam će imenovati ravnatelja.

Ravnatelj se imenuje na četiri godine. Ista osoba može biti ponovno imenovana.

Ministar može razriješiti ravnatelja i prije isteka roka na koji je imenovan, ako utvrdi da ne ispunjava ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđene mu obveze.

Članak 44.

Školski odbor ima od sedam do jedanaest članova.

Školski odbor čine članovi koje:

- bira nastavničko vijeće iz redova nastavnika,
- biraju roditelji iz svojih redova,
- imenuje osnivač.

Najmanje polovica ukupnog broja Školskog odbora su nastavnici.

Mandat članova Školskog odbora traje četiri godine.

Školski odbor o svim pitanjima iz svog djelokruga odlučuje zajednički većinom glasova ukupnog broja članova.

Broj članova, način izbora i djelokrug Školskog odbora uređuje se Statutom.

Članak 45.

Školski odbor:

- donosi godišnji program i ocjenjuje njegovo ostvarivanje,
- raspravlja o rezultatima odgojno-obrazovnog rada,
- predlaže ravnatelju donošenje odluke o zasnivanju i prestanku radnog odnosa djelatnika škole,
- razmatra i rješava žalbe učenika, nastavnika i drugih djelatnika škole, te roditelja,
- razmatra predstavke i prijedloge građana o pitanjima od interesa za rad škole,
- obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom škole.

Članak 46.

Stručna tijela srednje škole su nastavničko vijeće i razredno vijeće.

Nastavničko vijeće čine svi nastavnici škole.

Razredno vijeće čine nastavnici koji izvode nastavu u razrednom odjelu.

Razrednik je stručni voditelj razrednog odjela i razrednog vijeća. Sadržaj rada nastavničkog vijeća i razrednog vijeća, te drugih stručnih tijela, uređuje se Statutom.

Članak 47.

Učeničkim domom upravljaju ravnatelj i domski odbor.

Odredbe ovog Zakona o ravnatelju i Školskom odboru odgovarajuće se primjenjuju i na upravljanje učeničkim domom, osim što se odredbe o načinu izbora i trajanju mandata ravnatelja i domskog odbora ne primjenjuju na internate.

Stručno tijelo učeničkog doma je odgajateljsko vijeće.

Pobliže odredbe o djelokrugu tijela iz stavka 1. i 3. ovog članka uređuje se Statutom.

VI. UČENICI

Članak 48.

Status redovnog učenika stječe se upisom u srednju školu.

Status redovnog učenika može se imati samo u jednoj srednjoj školi.

Iznimno od stavka 2. ovog članka, učenik koji je upisan u umjetničku srednju školu, može se upisati u još jednu srednju školu, ako ispuni uvjete za upis u obje škole.

Članak 49.

Pravo upisa u srednju školu imaju svi kandidati nakon završene osnovne škole pod jednakim uvjetima, u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu.

Redovni učenici upisuju prvi razred u dobi do 17 godina, a iznimno do 18 godina, uz odobrenje Školskog odbora.

Izbor kandidata za upis zasniva se na:

- uspjehu u predhodnom obrazovanju, i
- sklonostima i sposobnosti učenika, ovisno o vrsti srednje škole.

Elemente i kriterije za izbor kandidata prema stavku 3. ovog članka za sve vrste srednjih škola propisuje ministar.

Odluku o upisu za svaku školsku godinu, na prijedlog škole, donosi ministar.

Članak 50.

Natječaj za upis učenika srednje škole objavljuje se u dnevnom tisku.

Natječaj obvezno sadrži:

- broj učenika koji se mogu upisati prema odluci o upisu,
- uvjete upisa i kriterije za izbor kandidata,
- način i postupak provođenja natječaja.

Članak 51.

Redovni učenik može tijekom školovanja promijeniti upisani program, u pravilu, nakon prvog razreda.

Promjena programa može se uvjetovati polaganjem razlikovnih ili dopunskih ispita.

Sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, te način i rokove njihova polaganja utvrđuje nastavničko vijeće.

Članak 52.

Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.

Ostvarivanje prava iz stavka 1. ovog članka obvezno se uvjetuje polaganjem razlikovnih ili dopunskih ispita.

Članak 53.

Uspjeh redovnih učenika prati se i ocjenjuje tijekom nastave.

Uspjeh učenika i završnu ocjenu za svaki predmet utvrđuje nastavnik javno u razrednom odjelu, odnosno obrazovnoj grupi na kraju nastave.

Članak 54.

Učenik koji nije zadovoljan zaključnom ocjenom iz pojedinog predmeta ima pravo podnijeti zahtjev za ponovni ispit pred komisijom.

Zahtjev za ponovnim ispitom podnosi se razrednom vijeću u roku 24 sata od priopćenja ocjene.

Ocjena komisije je konačna.

Pobliže odredbe o ponovnom ispitu uređuje se Statutom.

Članak 55.

Redovni učenik koji je na kraju nastave ocijenjen iz najviše dva predmeta ocjenom nedovoljan, polaže popravni ispit.

Popravni ispit polaže se pred komisijom u jednom ispitnom roku koji je najranije 15 dana nakon završetka nastave.

Članak 56.

Redovni učenik stječe pravo upisa u slijedeći razred, ako je do roka upisa ocijenjen iz svih predmeta prolaznom ocjenom.

Redovni učenik programa za stjecanje srednje škole ili stručne spreme može tijekom savladavanja programa dva puta ponavljati razred.

Isti razred može se ponavljati samo jedanput.

Redovni učenik koji drugi put ponavlja razred snosi dio troškova obrazovanja u toj nastavnoj godini u visini koju utvrđuje Školski odbor, osim ako ponavlja razred zbog bolesti u duljem trajanju.

Odluka iz stavka 4. ovog članka donosi nastavničko vijeće na prijedlog nadležnog liječnika.

Redovni učenik programa za stjecanje niže stručne spreme može ponavljati razred samo jedanput.

Članak 57.

Uspjeh učenika iz pojedinih predmeta ocjenjuje se sa: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).

Ocjene: odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan su prolazne ocjene.

Opći uspjeh učenika utvrđuje se srednjom ocjenom iz svih predmeta i to:

- s ocjenom odličan, ako je srednja ocjena najmanje 4,50,
- s ocjenom vrlo dobar, ako je srednja ocjena najmanje 3,50,
- s ocjenom dobar, ako je srednja ocjena najmanje 2,50, i
- s ocjenom dovoljan, ako je srednja ocjena najmanje 2,00.

Ocjene za vladanje učenika su: uzorno, dobro i loše.

Način ocjenjivanja i praćenja učenika propisuje Ministarstvo.

Članak 58.

Učenik koji iz opravdanih razloga (kao što su: bolest u duljem trajanju, vojne i druge obveze) nije mogao pohađati nastavu i biti ocijenjen iz jednog ili više predmeta, polaže predmetni ili razredni ispit.

Razlog iz stavka 1. ovog članka, te način i rokove polaganja ispita uređuje škola Statutom.

Članak 59.

Učenik može biti, zbog zdravstvenog stanja trajno ili privremeno oslobođen obveze savlađivanja pojedinih sadržaja nastavnog predmeta, ako ti sadržaji nisu iz osnovnih predmeta struke.

Odluku iz stavka 1. ovog članka donosi nastavničko vijeće na prijedlog nadležnog liječnika.

Članak 60.

Redovni učenici koji imaju status vrhunskog sportaša ili su istaknuti umjetnici, mogu završiti srednju školu pohađanjem nastave ili polaganjem ispita u trajanju za polovicu duljem od propisanog trajanja upisanog programa.

Članak 61.

Na kraju srednjoškolskog obrazovanja učenik polaže maturu ili završni ispit.

Maturu polaže učenik gimnazije.

Završni ispit polaže učenik strukovne škole i umjetničke škole.

Učenik koji je tijekom cijelog srednjoškolskog obrazovanja postigao odličan uspjeh i završni mu je rad ocijenjen ocjenom odličan (5), oslobađa se polaganja mature, odnosno završnog ispita.

Uvjete, način i postupak polaganja mature, odnosno završnog ispita, propisuje ministar.

Članak 62.

Učeniku se na završetku svakoga razreda izdaje razredna svjedodžba.

Na završetku srednje škole, učeniku se izdaje maturalna svjedodžba ili svjedodžba o završnom ispitu.

Osobi koja završi program osposobljavanja i usavršavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti, odnosno uvjerenje o usavršavanju.

Svjedodžbe iz stavka 1. i 2. ovog članka i uvjerenje iz stavka 3. ovog članka javne su isprave.

Sadržaj i oblik svjedodžbi i uvjerenja propisuje ministar.

Članak 63.

Srednje škole i učenički domovi vode pedagošku dokumentaciju i evidenciju o učenicima.

Obrazac i sadržaj pedagoške dokumentacije i evidencije propisuje ministar.

Članak 64.

Učenicima koji se ističu u učenju i vladanju ili zbog povrede dužnosti i neispunjenja obveza mogu se izreći pedagoške mjere: pohvala, nagrada, opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz škole.

Pedagoška mjera isključenja iz škole izriče se za tekuću nastavnu godinu.

Učenik, njegov roditelj ili staratelj, imaju pravo žalbe na izrečenu pedagošku mjeru, u roku od osam dana od dana donošenja odluke prvostupanjskog tijela u školi.

Uvjete, način i postupak pohvaljivanja i nagrađivanja učenika, te izricanje pedagoških mjera uređuje škola Statutom.

Učenik koji je isključen iz škole ima pravo polagati razredni ispit u drugoj školi.

Odredbe stavka 1. do 5. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje i na učenike u učeničkim domovima.

Članak 65.

Učenik gubi status redovnog učenika:

- na kraju školske godine u kojoj je završio srednju školu,
- kada se ispiše iz srednje škole,
- kada se ne upiše u slijedeći razred, prema članku 57. ovog Zakona,
- dok traje mjera isključenja iz škole.

VII. NASTAVNICI

Članak 66.

Nastavnicima u srednjem školstvu jamči se sloboda pedagoškog rada i poučavanju u okviru utvrđenog nastavnog plana i programa.

Članak 67.

Nastavnici u srednjim školama jesu: profesori, stručni suradnici, odgajatelji i suradnici u nastavi.

Za nastavnika može biti izabrana osoba koja, pored općih uvjeta, ima odgovarajuću stručnu spremu i pedagoško-psihološko obrazovanje prema odredbama ovog Zakona.

Ispunjenje uvjeta iz stavka 2. ovog članka utvrđuje Školski odbor.

Članak 68.

Za nastavnika ne može biti izabrana osoba koja je pravomoćno osuđena za krivično djelo koje ju čini nedostojnom za obavljanje nastavničkog poziva, a to su: krivično djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala, krivično djelo protiv braka i obitelji, krivično djelo protiv života i tijela i krivično djelo protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 69.

Profesori organiziraju i izvode teorijsku i praktičnu nastavu i vježbe, te obavljaju druge poslove utvrđene godišnjim programom rada škole i pedagoškim normativima.

Stručni suradnici organiziraju i obavljaju stručne poslove vezane za rad srednje škole i učeničkog doma (pedagoške, psihološke, zdravstvene, defektološke, socijalne, knjižničarske, programerske i dr.).

Odgajatelji organiziraju rad u odgojnoj grupi, surađuju s roditeljima i nastavnicima, te domskim odborom i obavljaju druge poslove u okviru svoje struke.

Suradnici u nastavi sudjeluju u izvođenju vježbi i praktične nastave pod neposrednim rukovodstvom profesora, te obavljaju druge poslove za koje su stručno osposobljeni.

Članak 70.

Za profesora, stručnog suradnika i odgajatelja može biti izabrana osoba koja je završila odgovarajući studij visoke spreme i ima potrebno pedagoško-psihološko obrazovanje.

Za suradnika u nastavi može biti izabrana osoba koja je stekla odgovarajuću stručnu spremu i ima potpuno psihološko-pedagoško obrazovanje.

Ako se na natječaj za nastavnika javi osoba koja ima odgovarajuću stručnu spremu, a nema potrebno pedagoško-psihološko obrazovanje, može biti izabrana uz uvjete da najkasnije u roku od godine dana izbora stekne to obrazovanje.

Nastavniku koji ne ispuni uvjet iz stavka 3. ovoga članka prestaje radni odnos prvog dana po isteku roka iz stavka 3. ovoga članka. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja o prestanku radnog odnosa.

Što se smatra odgovarajućom stručnom spremom i potrebnim pedagoško-psihološkim obrazovanjem propisuje ministar.

Članak 71.

Nastavnici se biraju na temelju javnog natječaja.

Javni natječaj raspisuje Školski odbor.

Natječaj se objavljuje u dnevnom tisku.

Članak 72.

Nastavnici bez radnog iskustva zasnivaju radni odnos kao pripravnici.

Pripravnički staž traje do dvije godine. U tijeku pripravničkog staža, pripravnik je dužan položiti stručni ispit.

Pripravniku koji ne položi stručni ispit, prestaje radni odnos prvog dana po isteku roka iz stavka 2. ovog članka.

Program pripravničkog staža utvrđuje nastavničko vijeće škole. Program, način i uvjete polaganja stručnog ispita propisuje ministar.

Članak 73.

U slučaju kada predmetna nastava ne trpi odlaganje, s nastavnikom se može zasnovati radni odnos na određeno vrijeme bez natječaja, o čemu odlučuje ravnatelj.

Radni odnos iz stavka 1. ovog članka ne može trajati dulje od tri mjeseca u tijeku jedne školske godine.

Članak 74.

Tjedno radno vrijeme nastavnika i ravnatelja iznosi 42 sata.

Tjedna norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada za teorijsku nastavu iznosi od 18-20 sati, za praktičnu nastavu 26 sati, za izvođenje odgojno-obrazovnih programa u odgojnim grupama 26 sati i za rad suradnika u nastavi s učenicima od 30 do 36 sati.

Ostale obveze nastavnika, kao i nastavne obveze ravnatelja utvrđuju se godišnjim programom rada škole u skladu sa pedagoškim normativima koje donosi ministar.

Članak 75.

Rad nastavnika se ocjenjuje.

Nastavnici mogu napredovati u struci i stjecati zvanje mentor i savjetnik.

Postupak, način i uvjete ocjenjivanja i napredovanja nastavnika propisuje ministar.

Članak 76.

Nastavnici imaju pravo i dužnost stručnog i pedagoškog usavršavanja. Program i organizaciju obveznih oblika usavršavanja propisuje ministar.

Članak 77.

Djelatnici srednje škole i učeničkog doma moraju se obvezno liječnički pregledati svake tri godine.

Ako ravnatelj ocijeni da je djelatniku narušeno psihičko-fizičko zdravlje, u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, donijet će odluku o njegovu upućivanju na liječnički pregled i prije isteka roka iz stavka 1. ovog članka. Djelatniku koji odbija izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos.

Ako se liječničkim nalazom utvrdi da je psihičko i fizičko zdravlje nastavnika bitno narušeno i bitno umanjena njegova sposobnost za obavljanje odgojno-obrazovnog rada, ravnatelj će donijeti odluku o oslobađanju nastavnika od neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

Srednja škola je dužna nastavnika iz stavka 3. ovog članka rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto prema njegovoj preostaloj radnoj sposobnosti. Ako nastavnik odbije raspored, prestaje mu radni odnos.

Članak 78.

Nastavniku prestaje radni odnos na kraju školske godine u kojoj je ispunio uvjete za prestanak radnog odnosa prema propisima o radnim odnosima.

VIII. FINANCIRANJE SREDNJEG ŠKOLSTVA

Članak 79.

Financiranje srednjeg školstva vršit će se iz proračuna Županije.

Sredstva za financiranje privatnih srednjih škola osiguravaju osnivači.

Vlada Županije može, na prijedlog Ministarstva, donijeti Odluku da financira dijelom ili u cijelosti privatne srednje škole.

Članak 80.

Srednjoškolske ustanove mogu stjecati sredstva i prodajom usluga i roba na tržištu, iz uplate učenika, najamnina, donacija i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 81.

Novčanom kaznom od 500,00 DEM do 5.000,00 DEM, u protuvrijednosti u hrvatskim kunama, po srednjem tečaju kojeg primjenjuje i objavljuje Ministarstvo financija Federacije, kaznit će se za prekršaj srednja škola koja postupi suprotno odredbama članka 4., članka 10., članka 19., članka 20. stavka 1., članka 21., članka 33., članka 34., članka 36., članka 50., članka 55., članka 56., članka 63., članka 71, članka 72., članka 74., članka 75. i članka 78. ovog Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u srednjoj školi novčanom kaznom od 200,00 DEM do 2.000,00 DEM, u protuvrijednosti u hrvatskim kunama, po srednjem tečaju kojeg primjenjuje i objavljuje Ministarstvo financija Federacije.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

Učenici koji su prije stupanja na snagu ovog Zakona upisali program usmjerenog obrazovanja imaju pravo završiti obrazovanje prema upisanom programu ili nastaviti obrazovanje po programu srednje škole, utvrđenom prema odredbama ovog Zakona, uz obvezu polaganja razlikovnih ili dopunskih ispita.

Članak 83.

Provedbene propise iz ovog Zakona dužan je donijeti ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a do tada će se, temeljem članka 78. Ustava Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske" broj 1/96 i 3/96), primjenjivati:

1. Pravilnik o postupku utvrđivanja uvjeta i o sadržaju i načinu vođenja registra srednjih škola ("Narodni list HZ H-B" broj 10/93),
2. Pravilnik o polaganju stručnog ispita profesora, stručnih suradnika, odgojitelja i suradnika u nastavi srednjih škola i domova učenika, te učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi ("Narodni list HZ H-B" broj 10/93 i "Narodni list HR H-B" broj 12/94),
3. Pravilnik o obavljanju stručno-pedagoškog nadzora nad radom osnovnih škola i srednjoškolskih ustanova (srednje škole i učenički domovi) na području Hrvatske Zajednice Herceg-Bosne ("Narodni list HZ H-B" broj 10/93),
4. Pravilnik o ocjenjivanju i stjecanju zvanja za nastavnike u osnovnom i srednjem školstvu na području Hrvatske Zajednice Herceg-Bosne ("Narodni list HZ H-B" broj 10/93),

5. Pravilnik o dokumentaciji i evidenciji u srednjoj školi na području Hrvatske Zajednice Herceg-Bosne, za vrijeme rata ili neposredne ratne opasnosti ("Narodni list HZ H-B" broj 10/93 i "Narodni list HR H-B" broj 17/94 i 16/95),
6. Pravilnik o obrascima za prijavljivanje i polaganje stručnog ispita profesora, stručnih suradnika u nastavi srednjih škola i domova, te učenika i stručnih suradnika u osnovnoj školi ("Narodni list HR H-B" broj 12/94),
7. Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju ("Narodni list HZ H-B" broj 38/94),
8. Pravilnik o polaganju ispita zaposlenih nastavnika u srednjim školama za stjecanje dopunskog pedagoško-psihološkog obrazovanja ("Narodni list HR H-B" broj 38/94),
9. Pravilnik o polaganju mature i završnog ispita ("Narodni list HR H-B" broj 5/95 i 22/95),
10. Pravilnik o uvjetima i načinu izvođenja i stjecanja srednjoškolskog obrazovanja odraslih ("Narodni list HR H-B" broj 6/95),
11. Pravilnik o izbornom nastavnom planu i programu za opću gimnaziju u školskoj 1994/95. godini ("Narodni list HR H-B" broj 6/95),
12. Pravilnik o zajedničkom dijelu nastavnog plana i programa za gimnazije u školskoj 1994/95. godini ("Narodni list HR H-B" broj 6/95),
13. Pravilnik o zajedničkom i izbornom dijelu nastavnog plana i programa za strukovne i umjetničke škole u školskoj 1994/95. godini ("Narodni list HR H-B" broj 6/95),
14. Odluka o mreži srednjih škola na teritoriju ("Narodni list HR H-B" broj 15/95),
15. Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju darovitih učenika ("Narodni list HR H-B" broj 22/95),
16. Odluka o određivanju udžbenika, radnih bilježnica i priručnika koji su u uporabi u gimnazijama i strukovnim školama ("Narodni list HR H-B" broj 26/95).

Članak 84.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba sa zakonskom snagom o srednjem školstvu ("Narodni list HZ H-B" broj 2/93 i 13/93 i "Narodni list HR H-B" broj 9/94, 21/94, 42/95 i 22/96).

Članak 85.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
SKUPŠTINA
Broj: 01-I-5/98
Orašje, 03. veljače 1998. godine

PREDSJEDNIK
Mato Madžarević v.r.

P R I J E D L O G Z A K O N A **o izmjeni Zakona o srednjem školstvu**

Članak 1.

U Zakonu o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske" broj 1/98) u članku 74. broj "42" zamjenjuje se brojem "40".

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama
Županije Posavske"

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-35/99
Domaljevac, 1999. godine

Predsjednik
Vitimir Čošković v.r.